
Декларация за предоставяне на информация чрез медиите във връзка с наказателно производство-07.2003г

СЪВЕТ НА ЕВРОПА КОМИТЕТ НА МИНИСТРИТЕ ДЕКЛАРАЦИЯ

за предоставяне на информация чрез медиите във връзка с наказателно производство
(приета от Комитета на министрите на 10 юли 2003 г. на 848-то заседание на
Заместник-министрите)

Комитетът на министрите на Съвета на Европа,

Като напомня ангажимента на страните-членки за фундаменталното право на свобода на изразяване, както е гарантирано от чл. 10 на Конвенцията за закрила на правата на човека и фундаменталните свободи (по-долу "Конвенцията");

Като препотвърждават, че правото на свобода на изразяване и информация съставлява една от най-важните основи на демократичното общество и едно от главните условия за напредъка му и за развиването на всяка личност, както е изразено в Декларацията за свободата на изразяване и информация от 1982 г.;

Като напомня ангажимента за фундаменталното право на презумпция за невинност и на справедлив процес по чл. 6 от Конвенцията и на фундаменталното право на уважаване на личния и семеен живот по чл. 8 от Конвенцията;

Като напомня, освен това, правото на медиите и на журналистите да създават професионални сдружения, както е гарантирано от правото на свобода на сдружаване по чл. 11 от Конвенцията, което е основа за саморегулиране в областта на медиите;

Като взема пред вид възможното влизане в конфликт на интереси, защитени от чл. 6, 8 и 10 от Конвенцията, и потребността да се балансират тези права пред вид на фактите от всеки отделен случай, по отношение на надзорната роля на Европейския съд по правата на човека при осигуряване спазването на ангажиментите по Конвенцията;

Като взема пред вид също така ползата, която саморегулирането от медиите и сърегулирането могат да имат при намиране на златната среда;

С ясна представа за многото инициативи, предприети от медиите и журналистите в Европа за подпомагане на отговорното упражняване на журналистическата професия, или чрез саморегулиране, или в сътрудничество с държавата чрез сърегулиращи структури;

С ясна представа също така за нуждата да се засили информиран дебат по закрилата на изложените на риск права и интереси в контекста на медийните репортажи във връзка с наказателно преследване;

Изявявайки желание да укрепи отговорното упражняване на журналистическата професия в този контекст, особено чрез спомагане за приемането на добра практика от медиите чрез кодекси на поведение или други инициативи;

Загрижен от нарастващата комерсиализация на информацията в контекста на наказателното преследване;

Изявявайки желание в същото време да поощри правото на свобода на изразяване и информация във връзка с наказателно преследване, специално чрез осигуряване на

достъп на медиите до такива съдебни дела;

Като напомня своята Резолюция (74) 26 за правото на отговор – становище на лицето във връзка с пресата, своята Препоръка № (85) 11 за становището на жертвите по наказателното право и дела, своята Препоръка № R (97) 13 относно заплашване на свидетели и правото на защита, своята Препоръка № R (97) 21 за медиите и поощряване на култура на търпимост и своята Препоръка № R (2000) 7 за правото на журналистите да не разкриват източниците си на информация;

Като вземат пред вид Резолюция № 2 за журналистическите свободи и права на човека, приета на Четвъртата европейска конференция на министрите по политика на масмедииите (Прага, декември 1994 г.), както и на Декларацията за медийната политика на бъдещето, приета на Шестата европейска конференция на министрите по политика на масмедииите (Краков, юни 2000 г.);

С ясна представа за семинарите по медийно саморегулиране, организирани от Управителния комитет по масмедии в Страсбург на 7 и 8 октомври 1998 г., както и от Европейската комисия и Германия в Саарбрюкен от 9 до 12 април 1999 г.;

С ясна представа за обществената консултация с медийни професионалисти, която беше проведена от Управителния комитет по масмедии през януари 2002 г.;

Призовава страните-членки:

1. да окуражат отговорните репортажи за наказателно преследване в медиите чрез подкрепяне на обучението на журналисти в областта на правото и съдопроизводството, в сътрудничество с медиите и техните професионални организации, образователни институции и съдилища, доколкото това е необходимо за разбиране на съдопроизводството и правата и интересите на страните по наказателните дела и условията, които са изложени на риск по време на такова съдопроизводство;
2. да подкрепят всякакви саморегулаторни инициативи, с които медиите определят стандарти за професионална етика по отношение на медийни репортажи от наказателно преследване с оглед да се осигури спазване на принципите, съдържащи се в Препоръка Rec(2003) ... на Комитета на министрите към страните-членки за предоставяне на информация чрез медиите във връзка с наказателно преследване;
3. да търси сътрудничество със саморегулиращи се органи в областта на медиите;
4. да привлече професионални сдружения в областта на медиите при уместните законодателни процеси относно медийни репортажи по наказателно преследване, например чрез изслушвания или консултации;
5. да предостави Декларацията на разположение на държавните ведомства и на съдилищата, както и на медиите, журналистите и професионалните им организации.

Приканва медиите и журналистите:

1. да се организират в доброволни професионални сдружения и да насърчават паневропейското сътрудничество между такива сдружения;
2. да съставят професионални етични насоки и стандарти за журналисти, специално във връзка с медийни репортажи за наказателно преследване там, където такива насоки и стандарти още не съществуват, и да поощрят съгласие с такива професионални етични насоки и стандарти;
3. да се отнасят в репортажите си и към заподозрените, и към обвиняемите като към невинни, докато не бъдат намерени за виновни от съда, като се приеме, че се ползват с това право по чл. 6 от Конвенцията;
4. да уважават достойнството, сигурността и, освен ако информацията не представлява грижа за обществото, правото на тайна на жертви, ищци, заподозряни, обвиняеми, осъдени лица и свидетели, както и на семействата им, както е гарантирано по чл. 8 от Конвенцията;
5. да не напомнят минало престъпление на лице, освен ако то не е придобило

значение за обществото или отново е придобило значение за обществото;

6. да бъдат чувствителни към интересите на непълнолетните или други уязвими лица, привлечени по наказателно преследване;
7. да отбягват повлияване на наказателно следствие и съдебно производство;
8. да избягват забележки с предубеждения или забележки, които се употребяват в лош смисъл, в репортажите си от наказателно преследване, където същите има вероятност да подстрекават към ксенофобия, дискриминация или насилие;
9. да поверяват репортажи за наказателно преследване на журналисти с подходящо образование по тези въпроси.